

Stichting Graeft Voort **Beleidsplan 2024-2028**

Inhoud

1	Voorwoord	3
2	Inleiding	5
3	Missie	6
4	Collectie	7
	4.1 Kerncollectie	7
	4.2 Conservering en restauratie	7
	4.3 Doelstelling collectie	8
5	Tentoonstellingen	10
6	Publiek	11
7	Educatie	12
	7.1 Visie	12
	7.2 Missie	12
8	Financieel Beleid	14
	8.1 Financiële Doelstelling	14
9	Kazemattenmuseum Grave	15
	9.1 Missie	15
	9.2 Doelstelling	15
10	PR	16
11	Medewerkers	17
12	Samenvatting beleidsspeerpunten	18

1 Voorwoord

Met de herinrichting van het Stadsmuseum Grave in 2021 heeft het Stadsmuseum Grave een eigentijdse uitstraling gerealiseerd. De collectie wordt niet alleen tentoongesteld. Geluidsfragmenten en filmbeelden geven de tentoongestelde collectie een absolute meerwaarde.

Het 'Graafs Keteltje' is als 'kers op de taart' toegevoegd aan de collectie. Het bestuur is De Stichting Vrienden van het Stadsmuseum dankbaar voor deze aankoop, waarmee een hoogtepunt uit de Graafse historie kan worden getoond aan het publiek.

Voor het bestuur kent de beleidsperiode tot 2028 veel uitdagingen. Deze uitdagingen, zoals de financiële situatie en het overvolle depot, vragen een verdere professionalisering van de organisatie en alle medewerkers

De concrete doelen voor de komende jaren vragen om een passend beleidskader. Dit beleidsplan vormt het kader waarbinnen het Stadsmuseum Grave en het Kazemattenmuseum Grave in de periode 2024-2028 aan hun eigen beleid vorm willen geven en het kader waarbinnen de gemeente Land van Cuijk haar financiering kan voortzetten.

H.C. Peppinck, Voorzitter Stichting Graeft Voort
J. de Jong-Mertens, Secretaris

Michiel Langeveld werkt aan de replica van het Graafs Keteltje.

De replica, voltooid en in het museum geplaatst in 2022.

2 Inleiding

Stichting Graeft Voort, statutaire rechtspersoon van het Stadsmuseum Grave, is in 1977 als Graafs Museum opgericht door betrokken Gravenaren, met het doel de geschiedenis van de vestingstad Grave en de regio te vertellen.

Sinds 2009 ressorteert ook het Kazemattenmuseum Grave onder de Stichting Graeft Voort.

Door de gemeentelijke herindeling in januari 2022, werd de Gemeente Grave onderdeel van de Gemeente Land van Cuijk en werd de naam Graafs Museum gewijzigd in Stadsmuseum Grave. Door de gerealiseerde herinrichting in 2021 kan een breder spectrum van onderwerpen in exposities worden geboden: de naam Graafs Museum deed daaraan niet langer recht. Daarnaast heeft het museum haar zetel in Grave, de enige stad van het Land van Cuijk.

In 2011 is het Stadsmuseum Grave de certificering van de Nederlandse Museum Vereniging (NMV) toegekend. Uitgaande van de definitie voor musea die zijn aangesloten bij de NMV, hanteert de Stichting Graeft Voort de volgende definitie:

Het **Stadsmuseum Grave** is een cultuurhistorisch museum voor de voormalige gemeente Grave. Het toont de ruimtelijke, sociale, politieke en culturele ontwikkeling van de voormalige gemeente Grave en haar bewoners in de context van nationale en internationale ontwikkelingen.

Het **Kazemattenmuseum Grave** is een cultuurhistorisch museum voor de voormalige gemeente Grave over bezetting en bevrijding tijdens de Tweede Wereldoorlog.

3 Missie

Het Stadsmuseum Grave wil een cultuurhistorisch museum zijn door, voor en over Grave.

Een museum **over** Grave

Het Stadsmuseum Grave laat zien hoe Grave zich ontwikkeld heeft tot wat het nu is. Dit alles in een ruime historische en geografische context. Dit geeft zicht op de wisselwerking tussen Grave en de kerkdorpen en de gebieden dichtbij en veraf waar Grave door de eeuwen heen mee verbonden is geweest. Dat maakt het museum tot een cultuurhistorisch kenniscentrum over Grave.

Een museum **voor** Grave

Het Stadsmuseum Grave biedt Grave zicht op de cultuurhistorie. Cultuurhistorie omvat zowel de geschiedenis van de materiële als van de geestelijke cultuur. Het gaat dus niet alleen om de geschiedenis van gebruiksvoorwerpen en gebouwen, maar ook om de ontwikkeling van o.a. religie en kunst. Als zodanig biedt het Stadsmuseum Grave een cultuurhistorisch venster op de wereld. Daarnaast wordt met enkele tijdelijke exposities een breder cultureel aanbod geboden.

Een museum **door** Grave

Het Stadsmuseum Grave is ontstaan uit initiatieven van Gravenaren en wordt ondersteund door de gemeente Land van Cuijk. Vrijwilligers en de Stichting Vrienden van het Stadsmuseum Grave houden het museum in stand. Inwoners van Grave kunnen er discussiëren over waarde en betekenis van het Graafs cultureel erfgoed. Daarmee maken ze het museum tot een open cultuurhistorisch platform van de Graafse samenleving.

Het Kazemattenmuseum Grave hanteert dezelfde definities maar dan binnen het kader van de geschiedenis van de gemeente in de Tweede Wereldoorlog

Graafs Geheugen

Sinds 1 januari 2017 fungeert in de openbare bibliotheek van Grave het Graafs Historisch en Hedendaags Informatie en Educatie Centrum, kortweg Het Graafs Geheugen. Het Stadsmuseum Grave kan via dit centrum lezingen en/of boekbesprekingen van zowel historische als educatieve aard realiseren.

Bezoekers kijken naar een scherm over de geschiedenis van het Groot Kasteel. Links de maquette van dat kasteel.

4 Collectie

4.1 Kerncollectie

De kerncollectie bevat objecten die direct met de geschiedenis van Grave te maken hebben.

Voor wat betreft het Kazemattenmuseum Grave kan de hele collectie worden gekarakteriseerd als kerncollectie.

De collectie van het Stadsmuseum Grave is tot stand gekomen door schenkingen, aankopen en bruikleen. In alle gevallen moet er een duidelijke relatie met Grave zijn. Daarbij worden in principe niet meer dan twee dezelfde objecten in onze collectie opgenomen.

Gestreefd wordt naar aanvulling van de kerncollectie, andere segmenten van de collectie worden slechts secundair aangevuld. Schenkingen worden geaccepteerd onder voorwaarde dat alles wat voor het museum niet interessant is, mag worden afgestoten.

Schenkingen worden veelal gedaan door particulieren. Voor aankoop is structureel een bedrag van € 1.000,- per jaar beschikbaar. Voor incidentele aankopen die het budget overschrijden, wordt apart subsidie gevraagd bij de gemeente, bij de Vrienden en/of bij andere sponsors.

De objecten die met geld van de gemeente gekocht zijn, blijven eigendom van de gemeente en maken deel uit van de collectie die de gemeente Grave destijds in langdurig bruikleen heeft afgestaan aan de Stichting Graeft Voort.

Bruikleen wordt alleen geaccepteerd indien het gaat om een periode van minimaal 25 jaar.

Alle schenkingen, aankopen en bruikleenovereenkomsten worden geregistreerd.

4.2 Conservering en restauratie

Het Stadsmuseum Grave en het Kazemattenmuseum Grave gaan bij de conservering van de collectie uit van de richtlijnen die zijn vervat in 'Preventieve Conservering', syllabus bij de cursus behoud en beheer van museumcollecties (Icm, 2002). Daarbij is klimaatbeheersing een voortdurend punt van aandacht. Bij de meeste aanwinsten is restauratie niet nodig. Indien restauratie is vereist, wordt een beroep gedaan op externe deskundigen.

4 Collectie

4.2 Doelstelling collectie

Vanwege overwegingen van efficiency, beschikbare depotruimte en collectieprofiel, zullen objecten worden getoetst op hun museale waarde en als zodanig worden behouden of elders worden ondergebracht. Het Stadsmuseum Grave voert ten aanzien van het ontzamelen een zeer terughoudend beleid.

Omdat de collectie van het Stadsmuseum Grave voortdurend groeit, is in de loop der jaren het depot overvol geraakt. Daarom wordt uitgekeken naar aanvullende ruimten. In overleg met de gemeente of andere partijen wordt gezocht naar alternatieve depots conform de museum-richtlijnen.

Eventueel afstoten van voorwerpen zal gebeuren met inachtneming van de Gedragslijn en de Leidraad voor het Afstoten van Museale Objecten. Eindverantwoordelijk hiervoor is het bestuur van de Stichting Graeft Voort.

In de komende periode zal verdere professionalisering worden gerealiseerd met name op het gebied van de collectie-registratie. Hiertoe is het programma Axiell aangekocht. Voor het gebruik van dit nieuwe systeem stelde het Cultuurfonds een passende laptop beschikbaar.

Dit programma draagt zorg voor een transparantere inhoudsopgave van de collectie. Via internet biedt het de mogelijkheid om de collectie voor een breder publiek toegankelijk te maken.

5 Tentoonstellingen

De permanente tentoonstelling laat de geschiedenis van Grave zien, vanaf de archeologische vondsten tot en met de plannen van de huidige stadsontwikkeling.

Enkele vrijwilligers leggen zich toe op het organiseren van tijdelijke tentoonstellingen, die zijn gericht op verschillende thema's en doelgroepen. Aan de hand van een draaiboek worden deze georganiseerd, uitgaande van maximaal 5 tentoonstellingen per jaar met een duur van 3 maanden. Idealiter loopt een programmering 3 jaar vooruit.

Met name de programmering is een voortdurend punt van aandacht. In dat verband zullen er pogingen worden ondernomen met collega-musea in de regio tot samenwerking te komen. Ter ondersteuning van de invulling zou een parttime conservator een van de mogelijkheden kunnen zijn. Met de gemeente zal hierover verder overleg worden gevoerd.

*Baniervlag buiten het museum
ter aankondiging van een
tentoonstelling over het werk van
kunstenaar Harrie Gerritz.*

*Tentoonstelling met
middeleeuwse beelden uit de
collectie van Cees Goossens.*

6 Publiek

In 2019 ontvingen het Stadsmuseum en het Kazemattenmuseum bijna 5.400 bezoekers. In de jaren erna waren de aantallen beduidend minder door de corona epidemie. Gelukkig trekt vanaf 2022 het bezoekersaantal weer aan: zowel in 2022 als in 2023 bezoeken ongeveer 5000 mensen de musea.

Zowel inwoners uit de regio als toeristen bezoeken de musea.

Door de nieuw aan te leggen ontsluiting van de Hampoort aan de landkant weet hopelijk een grotere stroom toeristen de weg naar het Stadsmuseum te vinden. Daarnaast zal door middel van voortdurende publicaties in kranten, website en op sociale media aandacht gevraagd worden voor de activiteiten in de musea.

In de nieuwe beleidsperiode zal prioriteit worden gegeven aan het bevorderen van de bezoekersaantallen van zowel het Stadsmuseum Grave als het Kazemattenmuseum Grave.

Voor een gastvrijere ontvangst van bezoekers wordt er in het Stadsmuseum in 2025 een nieuwe entree en een koffiehok ingericht. Bij de koffiehok met leestafel wordt meer informatie aangeboden over de collectie en over de historie van Grave. Omdat het budget voor deze aanpassingen ontbreekt, zullen de nodige sponsors gevonden moeten worden.

7 Educatie

Het bestuur heeft een uitgesproken visie op de wijze waarop de belangstelling van scholieren voor de musea versterkt kan worden. Scholieren krijgen informatie aangeboden die nodig is om hen een oriëntatiekader te bieden.

De deskundige medewerkers van de werkgroep educatie beschikken daartoe over een groot aantal zeer motiverende en uitdagende werkvormen. Educatief materiaal wordt hoofdzakelijk in eigen kring gemaakt. De werkgroep educatie biedt de basisscholen en de scholen voor voortgezet onderwijs in Grave en een brede kring daarbuiten gedurende het schooljaar een breed scala aan projecten aan waaruit kan worden gekozen.

7.1 Visie Werkgroep Educatie

Door het inzicht in onze geschiedenis te vergroten wordt een bijdrage geleverd aan de ontwikkeling van het historisch besef van de jeugd. We zien onszelf als uitdragers van de getuigenissen van ons verleden, die dienen als een kostbare erfenis voor toekomstige generaties.

De visie is gebaseerd op het idee dat de musea het vertrekpunt vormen van onze projecten voor het begrijpen en waarderen van de geschiedenis en het culturele erfgoed van Grave.

7.2 Missie Werkgroep Educatie

De werkgroep nodigt scholen uit voor presentaties, die door de werkgroep educatie zijn voorbereid. De presentaties zijn erop gericht om leerlingen bewust te maken van hun leefomgeving. De presentaties starten vanuit de historie en leggen een lijn naar de huidige stad en omgeving. Van belang hierbij is herkenning en ervaren. Herkenning d.m.v. de voorwerpen die in de musea aanwezig zijn. In de stad en de omgeving zijn gebouwen of bouwwerken aanwezig, waaraan (zo mogelijk) een bezoek wordt gebracht. Ervaren gebeurt via spel en oefening.

Kinderen aan het werk met opdrachten over museale voorwerpen.

Het speciaal ontworpen Graafs Merlettenbord, variant op het aloude ganzenbord.

8 Financieel beleid

Het financieel beleid is er op gericht de exploitatie van de stichting voor lange tijd te waarborgen. Voor het Stadsmuseum Grave richt de Stichting zich op het aankopen van historische stukken en het organiseren van tijdelijke tentoonstellingen en andere activiteiten in het museum, waaronder een programma van educatieve activiteiten voor zowel het onderwijs als individuele bezoekers.

8.1 Financiële Doelstelling

De stichting streeft naar financiële stabiliteit. Dit is een permanente opdracht waar we aan willen voldoen omdat dit een waarborg biedt voor continuïteit. Op dit moment heeft het financieel beleid van de afgelopen jaren gezorgd voor een degelijke financiële basis waar we op kunnen voortbouwen. De Stichting beoogt een dusdanige reserve aan te houden dat altijd voldoende middelen aanwezig zijn om aankopen te doen, wisseltentoonstellingen te financieren en tenminste financiële middelen te hebben voor vaste lasten gedurende een periode van 12 maanden.

Jaarlijks ontvangt de Stichting Graeft Voort een subsidie van de gemeente Land van Cuijk. Incidenteel wordt subsidie aangevraagd bij derden o.a. het Cultuurfonds.

De Stichting Vrienden van het Stadsmuseum doneert jaarlijks aan het museum. Als tegenprestatie kunnen Vrienden van het museum gratis het museum bezoeken

De financiële jaarrekening wordt intern opgesteld. Het boekjaar loopt van 1 januari tot en met 31 december. De jaarrekening wordt ter beschikking gesteld aan de Gemeente Land van Cuijk, de ANBI en wordt op de website gepubliceerd.

9 Kazemattenmuseum Grave

Het Kazemattenmuseum Grave bestaat uit twee rivierkazematten die zijn gerestaureerd en er is een eigen parkeerplaats. De inrichting is geprofessionaliseerd en voorzien van toelichtingen in het Nederlands. Vertalingen in Duits en Engels zullen worden toegevoegd. Het museum organiseert ook buitenevenementen: battle reenactments en kampementen met historisch materiaal en historische uniformen, de herdenking van Market Garden en de jaarlijkse gemeentelijke herdenking van de bevrijding.

9.1 Missie

De herinneringen aan de Tweede Wereldoorlog in Grave levend houden en het in ere houden van onze Amerikaanse bevrijders van de US 82nd Airborne Division.

9.2 Doelstelling Kazemattenmuseum Grave 2024-2028

2024 staat in het teken van de herdenking van 80-jaar Market Garden, de verovering van de 1Lt John S. Thompson brug ('bridge 11') en de bevrijding van Grave. We besteden hier op 17 september 2024 uitgebreid aandacht aan. Voor de organisatie van dit (jaarlijks) evenement vindt samenwerking en afstemming plaats met civiele en binnen- en buitenlandse militaire belanghebbenden.

In 2025 zal een nieuw monument worden onthuld op de rotonde bij de Generaal de Bons-kazerne ter nagedachtenis aan 1Lt Hanford A. Files van de US 82nd Airborne Division, die op die locatie is gesneuveld op 17 september 1944. Hierover vindt overleg plaats met de gemeente LvC en de lokale kunstenaar Joshua Pennings en de US 82nd Airborne Division Fort Bragg in Amerika.

Het streven is om het museum beter onder de aandacht van een breder publiek te brengen. Publiciteit en communicatie zal daarop worden gericht: op zowel (regionale) scholen, lokale bezoekers en organisaties als in onze omgeving verblijvende toeristen. Onze bereikbaarheid en beschikbaarheid moeten helder over het voetlicht gebracht worden, waarbij we onze mogelijkheden en onmogelijkheden in het oog moeten houden. In dit kader is het een speerpunt om meer vrijwilligers aan te trekken.

Ook vraagt het onderhoud van het terrein rondom de kazematten voortdurende aandacht. De samenwerking met de gemeente Land van Cuijk, het Waterschap en de Provincie was tot op heden zeer goed met veel zeer positieve resultaten. Die goede samenwerking zullen we daarom vast blijven houden.

Kazemat Zuid bij de rivier De Raam.

10 PR

De Stichting Graeft Voort geeft stratenboeken van Grave uit en incidenteel boeken bij wisseltentoonstellingen. Rondom wisseltentoonstellingen vindt de nodige publiciteit plaats. Daarnaast wordt jaarlijks een aantal nieuwsbrieven gemaakt, die verspreid worden onder geïnteresseerden en de Vrienden van het Stadsmuseum Grave. Door middel van publieksonderzoek proberen we meer zicht te krijgen op de vijf P's van ons museum: product, plaats, prijs, promotie en publiek. Het PR/marketingbeleid zal de komende jaren een hoge prioriteit moeten hebben.

Daar waar passend, wordt aansluiting gezocht bij toeristische routes of evenementen, zoals het Museumweekend, Open Monumentendag, Nederlandse Vestingsteden Dagen e.d. Vanaf 2024 is het Stadsmuseum Grave tevens Toeristisch Informatie Punt (TIP) van Visit Land van Cuijk. Er worden lezingen en filmavonden gegeven rond thema's die aansluiten bij de vaste opstelling en de wisseltentoonstellingen. Deze lezingen en filmavonden vinden plaats in de openbare bibliotheek (Infocentrum Het Graafs Geheugen).

Het Kazemattenmuseum Grave organiseert jaarlijks de herdenking rond de bevrijding van Grave op 17 september 1944. Rondom dit gebeuren wordt sinds 2015 een kampement ingericht ter hoogte van het Kazemattenmuseum in de stijl van 1944. Vanuit dit kampement worden activiteiten uitgevoerd zoals een aanval op Kazemat Noord evenals een rit door de stad met historische legervoertuigen uit de Tweede Wereldoorlog.

11 Medewerkers

Het Stadsmuseum Grave en het Kazemattenmuseum Grave worden in stand gehouden door vrijwilligers die als bestuurslid of als medewerker alle taken verrichten die voor het museum als bedrijf van belang zijn. In totaal gaat het om:

- 1 parttime ZZP-er als beheerder
- ca. 65 vrijwilligers

Samen zijn zij de ankerpunten van beide musea. De suppoosten zijn de 'uithangborden' van het museum en zijn, met de velen die achter de schermen zorgdragen voor een kwalitatief goed onderhouden en geutiliseerd gebouw, onmisbaar. We zijn voortdurend op zoek naar aanvulling op de enthousiaste groep die we nu hebben: mensen met passie en affiniteit met het Stadsmuseum Grave en het Kazemattenmuseum Grave.

Het bestuur van Graeft Voort hecht grote waarde aan de deskundigheid van haar medewerkers. Die deskundigheid bepaalt in hoge mate de kwaliteit van de activiteiten die plaatsvinden. De verhoging van het ambitieniveau van het Stadsmuseum Grave en het Kazemattenmuseum Grave, de groei van de bezoekersaantallen en de intensivering van het activiteitenprogramma is een uitdaging voor alle medewerkers.

Het Stadsmuseum presenteert zich buiten met baniervlaggen.

12 Samenvatting speerpunten

Samenvattend kan worden gesteld dat als hoofdpunten voor deze beleidsperiode gelden:

- Handhaving financiële stabiliteit
- Uitbouwen PR en verbreden publiek
- Uitbreiding en professionalisering van de groep medewerkers.
- Uitbreiding depotruimten
- Samenwerking in het kader van wisseltentoonstellingen
- Collectie registreren in 'Axiell Collections'

Colofon

Dit is een uitgave van:
Stichting Graeft Voort
St. Elisabethstraat 10a
5361 HK Grave
(0486) 71 61 37
info@stadsmuseumgrave.nl
stadsmuseumgrave.nl

Tekst

Stichting Graeft Voort, 2024

Foto's

Henk Smits, W&K, e.a.

Ontwerp en opmaak

Weijsters & Kooij vormgevers